

מבאר רבותינו

שנה כ"ו גליון א' (אלף ר"ס) ראש השנה
א' תשרי תשפ"ה לפ"ק

לענין מן הגהצ רבי שמואל בן רבי יחזקאל שרגא זצ"ל מנאנאש. והרבנית הצדיקת מרת אסתר בת הר"ר יצחק ז"ל

הדלקה נ': ברוקלין: 6:20 = מאנסי - קרית יואל: 6:21 = לונדון: 6:20 = אנטווערפען: 7:01
מוצש"ב ק': ברוקלין: 7:43 = מאנסי - קרית יואל: 7:43 = לונדון: 7:40 = אנטווערפען: 8:23

סגולת היום

מענינא דיומא

עירוב תבשילין לראש השנה

סגולה לפרנסה, שמעתי בשם אדמו"ר הה"ק והטהור לו דומיה תהילה מרן מהרי"א זצ"ל מזידיטשוב שאמר שיקנה לו כל אחד בערב ראש השנה סכין חדש וישחיונו, והוא מסוגל לפרנסה על כל השנה, כך שמעתי מפי אנשים נאמנים ששמעו מפי הקדוש זי"ע.

הלובלינער הי' מחלק סכינים בראש השנה להמקורבים, לסגולה על פרנסה, כמו שנאמר חותך חיים לכל חי, וכמו שנאמר פותח את ידך וסו"ת כנודע [חת"י].
(זכרון טוב נעשיו)

נהגו אדמו"רי בית לעלוב שהיו מהדרים לקנות בעצמם סכין חדש לכבוד ראש השנה.

בנוסף התפלה מי לא נפקד כהיום הזה, כי ראש השנה הוא העת לפקוד כל עקרות שבישראל, ועל כן ר"ת של נפקד כיהיום הזה, הוא הני"ך, שהוא השם הממונה על הריון, כמו שכתוב הני"ך הרה כידוע.

מורי ורבותי, בשנה שעל"ט נפקדו הרבה עקרות בעזה"י, אבל הרבה מאוד עודן צריכין לישועה זו, נפיל נא תחניתנו ביחד, כי כח הציבור גדול מאוד, והעתירו נא גם בעדי, והעת רצון על זה גדול מאד היום, ביום זה שנפקדו בו שרה רחל תנה, וגבי שרה הי' כבר אחר היאוש, ואעפ"כ נפקדה ביום זה.

ביום הזה וודאי מתעורר כל מיני שפע להשפיע חיי בני ומזוני, כאשר נשפע בראשית הבריאה ביום זה, חיי נאמר ביום זה: ויפח באפיו נשמת חיים, ויהי האדם לנפש חיה, ובני: נשפע גם כח המוליד במאמר פרו ורבו, וכאשר היו מיד בפועל כידוע, ומזוני: הוכן לו עוד במאמר תדשא הארץ.

סיפרו חסידי דזשיקוב, שפעם אחת לפני תקיעת שופר אמר הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב זי"ע: שכל מי שעדיין לא נושע בבן זכר יכנס לחדרו, ויבדק אותם בבן זכר.

ביום טוב של ראש השנה שחל סמוך לשבת אמרתי לפרש (ויקרא כ"ג כ"ד) בחודש השביעי וגו' יהיה לכם שבתון וגו', והמדרש (ויק"ר פר"ט ז') שאמר (ישעי' מ"ח י"ז) כה אמר ה' גואלך קדוש ישראל אני ה' מלמדך להועיל, כמה דמרדע מסקר להרא פורתא, והוא דכתיב (תהלים פ"א ד') תקעו בחודש שופר, והוא ר"ת שב"ת למפרע, גם אותיות תש"ב שבת [וכו'], ונחזור לענייננו מה ענין שבת לשופר, אבל הטו אונכם לאשר אומר, ידוע כי ענין עקדה ותקיעת שופר, הוא לעקוד הרין להמתיקו ברחמים סוד הוי"ה הוא האלקים, וזה עצמו סוד שבת זכור ושומר בדיבור אחד נאמרו (ר"ה כ"ו ע"א), וזה עצמו סוד עירוב תבשילין לערב קדושת שבת בקדושת יום טוב, כי יום טוב ימי דין, כמאמרם בארבעה פרקים העולם נידון, ולזה תקנו עירוב תבשילין להתחיל לאפות ולבשל לשבת, להוכיח שבת קודם יום טוב, כדי להמשיך רחמים אברהם אבינו אפילו עירוב תבשילין, מזה יוצא לנו כי ראוי להכוון בתקיעת שופר להמשיך בחינת שבת בחינת רחמים, בפרט בשנה זו שכבר הוכרנו בחינת שבת בעת עירוב תבשילין, נקל להמשיכו על ידי תקיעת שופר, להמתיק הרין ולהעלימו, וז"ש תקעו בחודש שופר ר"ת למפרע שב"ת, להמשיך בעת תקיעת שופר בחינת שבת.

וזה סוד שתקנו חכמים (ביצה מ"ו ע"ב) לעשות עירובי תבשילין בערב יום טוב החל סמוך לשבת כמו היום הזה, ואמסכינהו אקרא (שמות כ' ה') זכור את יום השבת לקדשו, וזכרו מאחר שבא להשכיחהו, וכבר אמרנו על זה כמה דרכים, ועתה נאמר הענין, כי בארבעה פרקים העולם נידון, בפסח על התבואה, ובעצרת וכו', בחג נידונין וכו', בראש השנה וכו', נמצא יום טוב זמן הרין ומשפט המחריד הלב ומעצבו, ויש לחוש לאשר כולא בתר רישא גרורא ואחר ההתחלה, ואולי מתוך כך יחדר ויעצב בשבת שהוא יום שביטה ושמחה, לכן תקנו להוכיח בחינת שבת, להתחיל לבשל מערב יום טוב לצורך שבת, למען לעורר שמחה בלבבו מנח קדושת שבת קודם בא יום טוב, ובוה יהיה שש ושמה ביום טוב ובשבת הסמוכים, וז"ש זכרו ר"ל בשמחה של שבת, מאחר שאתה בא להשכיחהו על ידי חיל ורעדה של הרין ביו"ט, ובוה מקשר ומחבר בחינת יו"ט המעורר יראה ורעדה לבחינת שבת המעורר אהבה ושמחה, וז"ש (וישא כ"ח ע"ב) קיים אברהם אבינו כל התורה כולה אפילו עירובי תבשילין, כי ידוע אברהם מדתו אהבה, דכתיב (ישעי' מ"א ה') וזע אברהם אוהבו, ובעקדה כתיב (בראשית כ"ב י"ב) עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, פירש רש"י כמו עתה הודעת, ר"ל כי מתחלה היה ניכר על אברהם בפניו רק בחינת אהבה ושמחה ולא יראה, אבל עתה נודע להודיע שיש בלבו יראת אלקים המכוסה באהבה שבפניו, שהרי בעקדה היה עבודתו במדת גבורה ובכש רחמיו וכו', ויצחק במדת אהבה למלא רצון בוראו, ונכלל אשא במיאו ומיאו באשא סוד תקיעת שופר, וזה סוד עירובי תבשילין, לערב מדת יום טוב בשבת, והבן הדרכים על מכוני. (שם אות ס"ט)

אלו יעמדו על הברכה שנדבו להוצאות הגליון לזכות אלפי רבבות בני ישראל

על המצב יזכר
הרבני הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד,
מו"ה חיים הלוי פראנק הי"ו
שנדב להוצאת הגליון
לע"נ בנו הילד היניק וחכים, נחמד ונעים,
התנהג במדות תרומיות ובריאת ה' טהורה,
כמו משה יעקב הלוי ע"ה
נלבי"ע בימי נעוריו ו' תשרי תשס"א לפ"ק
תהא נפשו צרורה בצרור החיים

לע"נ הבחור החשוב המו"מ בתוי"ש בנש"ק
כמר אברהם יהושע העשיל ע"ה
בן הנח"צ רבי יעקב יחזקאל שרגא הכהן גלאני שלימ"א
מבארדיוב
נפטר ג' תשרי תשנ"א לפ"ק
ת.נ.צ.ב.ה.

אנא מלך מלכי המלכים, צוה למלאכך מלאכי השרת, שיפקדוני ברחמים ויברכוני ... כי הדלקתי נרותי, ולומד אני הלכות שבת, ורק כך בעזרתך אוכל לשמור שבת קודש, כדת כדבעי וכראוי וכנכון.

תפריסם עיי בפעל העולמי
גומרת הלכות שבת
ללמוד הלכות שבת

דער קוואל פון צדיקים

רעציילונגען פון רבותינו הקדושים צו זייער יארצייט

יארצייט פון
הגאון הקדוש מרן
רבי נח מלעכאוויטש זי"ע
ח' תשרי שנת תקצ"ג לפ"ק

אמאל האט פאסירט ווען מען האט געגעבן עסן פאר רבי נח, האט מען פארגעסן אריין צולייגן זאלץ אין די עסן, און ווען ער האט דאס געגעסן צוזאמען מיט רבי דוד האט רבי נח גארנישט געשפירט און דאס געגעסן, נאכדעם ווי רבי דוד אריין אין די קאך און האט אנגעשריגן די וואס האבן געקאכט דאס עסן, פארוואס זיי געבן נישט אכטונג אנצוגרייטן דאס עסן ווי עס באדארף צו זיין. צומארגענס צוליב וואס מען האט מורא געהאט עס זאל נישט פאסירן נאכאמאל אז עס זאל פעלן זאלץ, האט די רביצין אריינגעלייגט זאלץ אין טאפ, די משרתת וואס האט נישט געוואוסט אז די רביצין האט שוין אריינגעלייגט, האט אויך געלייגט זאלץ, און אזוי האט אויך געטון דער משרת, ביז די זוף איז געווארן גאר שטארק זאלציג אז מען האט דאס בכלל נישט געקענט עסן, און נישט וואסגעניג האט מען אראפגעלייגט די טעלער פאר רבי נח און רבי דוד, און רבי נח האט דאס געגעסן ווי געווענליך, און רבי דוד האט געגעסן צוויי לעפלעך און נישט מער, און רבי נח האט אים געפרעגט פארוואס ער עסט נישט מער, אפשר ווייל עס פעלט זאלץ, און ער האט צוגעלייגט זאלץ אין טעלער, און רבי נח איז געווען אויסגעשטען פון עניני עולם הזה, און גארנישט געשפירט ווי שטארק געזאלצן דאס עסן איז. (נאור שירים)

הרה"ק רבי נח מלעכאוויטש זצ"ל איז געבוירן שנת תקל"ה לפ"ק צו זיין טאטע רבי מרדכי מלעכאוויטש זצ"ל, אין זיינע יונגע יארן האט ער געטון זיין הייליגע עבודה באהאלטן פון יעדען איינעם, און נאך זיין פטירה פון זיין הייליגע טאטע איז ער אויפגענומען געווארן צו זיין ממלא מקומו, און ער האט משפיע געווען אויף די פילע חסידים תורה און קדושה וטהרה, ער איז נסתלק געווארן ח' תשרי שנת תקצ"ג לפ"ק. זיין הייליגער ציין געפינט זיך אין שטאט לעכאוויטש יצ"ו.

רבי נח מלעכאוויטש האט אמאל געהערט פון זיין צימער ווי איינער פון זיינע נאנטע זאגט אז מען האט זיין בית המדרש, און ווען ער איז אנגעקומען צו אים מאמין שיהבירא יתברך שמו גומל טוב לשומרי מצותיו ומעניש לעוברי על מצותיו, האט ער אסאך מאל איבערגעזאגט פאר זיך: איך פארשטיי דאס נישט. רבי נח איז ארויס פון זיין צימער, און האט אים געפרעגט וואס ער פארשטייט נישט, האט ער אים געענטפערט: איך פארשטיי נישט, איך זאג אז מען האט זיין בית המדרש, ווי גומל טוב וכי ומעניש וכי, אויב גלייב איך דאס, ווי אזוי קען איך טון א עברה, און אויב גלייב איך נישט טאג, פארוואס זאג איך דאס, איך זאג דאך ליגענט, האט אים רבי נח געענטפערט: די וועלט זאגט אז אני מאמין איז א תפלה צו השי"ת אז מען זאל גלייבן אין די ווערטער, דער חסיד איז געווארן צופלאמט און געזאגט: רעכט רעכט, אני מאמין, רבונו של עולם, איך זאל גלויבען איך זאל גלויבען. (נאור שירים)

עס איז געווען אז איד וואס זיין טאכטער איז לייט געווארן גאר שטארק קראנק, און זי איז געווען אין א סכנה, און זיין פרוי האט גחלומיט ווי זי זעהט א בית דין פון דריי מענטשן, צוויי אלטע אידן זיצען פון די זייטן, און א יונגערמאן זיצט אינמיטן, די עלטערע זענען געווען הרה"ק **מקאברין** זצ"ל און הרה"ק בעל יסוד העבודה **מסלאנים** זצ"ל וואס די פרוי האט זיי נאך געדענקט, און דער יונגערמאן איז געווען רבי נח מלעכאוויטש וואס איז נסתלק געווארן יונגערהייט, און אין חלום האט זי געזעהן מיט זיי און געזאגט: ווען ערע זעסט געווען אויף דער וועלט, איז נאך געווען צו וועמען צו פארן, און מען איז תיכף געהאלפן געווארן מיט א ישועה וואס מען האט געדארפט, און וואס זאל מען זיצט טון אז ערע זעסט שוין נישט, און מיר האבן נישט צו וועמען זיך צו ווענדן, און אויך רבי נח געענטפערט: פארוואס זאגסט איר אזוי, עס איז דאך היינט די זעלבע ווי אמאל, און צומארגענס אין א געוויסע צייט וועט די קראנקע אנהייבן צו שוויצען, גאר מען זאל אכטונג געבן אז קיינער זאל אין יענע צייט נישט זיין מיט איר אין צימער, און אזוי איז טאקע געווען, פונקט אין די צייט וואס רבי נח האט איר געזאגט אין חלום, האט די קראנקע אנגעפאנגען צו שוויצען, און אנגעהויבן צוריק צו קומען צו די כוחות געזונטערהייט. (מאמר מרדכי סלאנים דף רמ"א אות כ')

ווען זיין טאטע הרה"ק רבי מרדכי **מלעכאוויטש** זצ"ל איז נסתלק געווארן, איז זיין זון רבי נח און רבי מיכ"ל מלעכאוויטש זצ"ל וואס איז געווען פון די גרויסע חסידים, געפארן צו הררה"ק פון ברוד **מעזיבוז** זצ"ל ווער עס זאל פירן ווייטער די חסידים, ווען זיי זענען אנגעקומען צו רבי ברוכ"ל האט זיך רבי נח געזעצט אויבן אן ביים טיש, וואס קיינער פלעגט נישט זיצען דארט, און די חסידים האבן אים געוואלט אוועקרוקן פון דארט, אבער רבי ברוכ"ל האט זיי געזאגט: למה אתם, עס שטייט דאך **והיה בראשית ניח"ע** נ"ח לעלוינים נח לתחתונים, און ווען די הנהגה האט ער געזאגט: רבי נח זאל פירען, און רבי מיכ"לע זאל אים צוהעלפן און שטיין צו זיין רעכטע האנט, און רבי מיכל האט געזאגט: יא, איך וועל צוהעלפן און זיך אומקוקן עס זאל גארנישט פעלן אין שטוב, און רבי מיכל האט טאקע אזוי געטון אזוי ווי רבי ברוכ"ל האט אים געהייסן.

שפעטער האט רבי ברוכ"ל געוואלט ווייטען אויב רבי מיכל האט זיך טאקע באמת מכניע געווען צו רבי נח, און ער האט געקלערט אז אויב רבי מיכל וועט אים זאגן אז זיכער איז ער נכנע צו אים, ווייל אזוי דארף צו זיין, איז דאס א סימן אז ער זאגט נישט די אמת, און אויב ער וועט אים גענטפערן אז עס איז אים נישט גרינג, איז א סימן אז ער איז נכנע צו אים, און ווען ער איז געווען ביי אים, האט אים רבי ברוכ"ל געפרעגט: איר זענט דאך א למדן, און וויאזוי זענט איר נכנע פאר אים, האט אים רבי מיכל געענטפערט: איך בעט אייך טשעפעט מיר נישט, איך האב מיינע אלע ביינער צובראכן אויף דעם. (מאמר מרדכי סלאנים דף רמ"א אות ב')

רבי נח מלעכאוויטש האט אמאל געפרעגט פון איינעם פון זיינע חסידים וואס האט געהאט א אלטע צוריסענע פעלץ, פארוואס ער טוט נישט אן א גוטע פעלץ אין אזעלכע קאלטע טעג, האט ער אים געענטפערט אז ער האט נישט קיין געלט צו קויפן א אנדערע, האט אים רבי נח געזאגט: עס איז דאך דא אין בית המדרש פינעף יונגעלייט וואס דארפן געהאלפן ווערן מיט קינדער די יאר, זיי וועלן מאכן די פדיון הבן ביי דיר, וואס דו ביסט דאך א כהן, און ווען יעדער וועט דיר געבן פינעף סעלים, וועסטו האבן גענוג געלט צו קויפן א נייע פעלץ, און אזוי איז טאקע געווען. (קובץ אליהו דף פ"ה אות רמ"ו)

איינער פון זיינע קוברים רבי דוד דנס זי"ו וואס פלעגט עסן ביי אים, איז אמאל געזיגן מיט אים אין די סוכה די ערשטע נאכט סוכות, און יעדע פאר מינוט האט אים רבי נח אנגעכאפט זיינע הענט, און געזאגט: רבי דוד, רבי דוד, מארגען וועלן מיר זאגען, ווי די וועלט זאגט: בינד מיר אויף אלע פיר, און ווארף מיר צווישען דאס מייניגע. און זיין פנים האט געברענגט ווי א פלאם פייער. (די רמז איז אויף בינדען די ד' מינים און די נענועים, והדברים עתיקים.)

א איד וואס זיין זון איז געווען איינער פון די חסידים פון רבי נח, אבער ער אליינס איז געווען א מתנגד, האט געהאט א קרעטשמע וואס האט אריינגענומען פארשידענע פעלדער און ווייניגערע, אין א געוויסע דארף, וואס ער האט שוין געהאלטן פאר לאנגע יארן, האט אמאל פאסירט אז דער פריץ האט איבערגעגעבן דעם שטח פאר א צווייטען וואס איז צוריק געקומען פון דינען אלס א הויפט אפיציר אין די הויפט צענטער, אז צוליב די מלחמה אומשטענדען האט ער געהאט א אפגעהאקטע פוס, און ער איז געווען א גרויסע רשע און שונא ישראל, און ער האט באפוילן פאר דעם איד ער זאל איבערלאזן די קרעטשמע, ווייל ער וויל נישט האלטן א איד ביי זיין פלאץ, עס האט זייער ווי געטון פאר דעם איד אז ער וועט ח"ו פארלירן זיין פרנסה, און אפילו ער איז געווען א מתנגד האט ער נישט האבענדיג א ברירה געבעטן פון זיין זון זאל פארען צו זיין רבי קיין לעכאוויטש, און בעטן ער זאל מתפלל זיין פאר אים ער זאל געהאלפן ווערן פון זיין צרה, דער זון האט איינגעשפאנט די פערד און איז געפארן קיין לעכאוויטש אויף שבי"ק, פרייטאג האט ער געגעבן א קוויטעל מיט א פדיון פאר רבי נח, און האט אים דערציילט די צרה וואס זיין טאטע האט, דערציילענדיג אויך אז דער נייער הערשער איז צוריק געקומען פון די מלחמה מיט א אפגעהאקטע פוס, האט זיך רבי נח אנגערופן: ער האט נישט קיין פוס, ער דארף נישט האבן א קאפ אויך נישט.

ביים טיש ליל שבת קודש האט דער זון געשטעלט משקה פאר זיין טאטעס וועגן, און שבת בייטאג סעודה, און אויך ביי סעודה שלישית, און רבי נח האט ווייטער גארנישט געענטפערט, מעצא שבת קודש ווען ער האט זיך געזעענעט פון רבי נח, האט ער אים נאכאמאל געבעטן ער זאל אנוואונטשען א ישועה פאר זיין טאטע, אבער ער האט אים גארנישט געענטפערט, האט ער געטראכט אז אפשר אז שוין לידער נישטא קיין ישועה פאר זיין טאטע, זיין טאטע, דער דערגיט אז דער רבי האט גארנישט געוואונטשען אז השי"ת זאל העלפן, און ער איז אהיים געפארן, אנוקומענדיג מאנטאג צו זיין טאטעס הויז, האט ער געזעהן ווי מען טראגט אויף די גאס דעם געשטארבענעם גוי, וואס האט געמאכט די צרות פאר זיין טאטע, און מען האט אים דערציילט אז פרייטאג פארנאכטס איז דער רשע פלוצלונג געשטארבן מיט א מיתה משונה. האט ער דעמאלטס פארשטאנען אז ווען דער רבי האט געזאגט אז דער גוי דארף אויך נישט האבן א קאפ, האט ער אין יענע צייט געכאפט א מיתה משונה, און דערפאר האט ער אים שוין גארנישט געוואונטשן דעם גאנצען שבת, ווייל עס איז שוין געווען נאכן האבן די ישועה. און דער איד האט נאך לאנגע יארן דארט געוואוינט מיט א רואינקייט. (נאור שירים, מובא בסי זכרון צדיקים ח"ג דף קפ"ה אות ט')

נאך די הסתלקות פון הרה"ק רבי מרדכי **מלעכאוויטש** זצ"ל איז זיין תלמיד הרה"ק רבי משה **מקאברין** זצ"ל געפארן צו זיין זון רבי נח זיבן יאר מיט אמונה פשוטה, און ער האט דארט גארנישט געשפירט, און עס האט אים זייער ווי געטון, ביז איינמאל ליל שבי"ק נאכן טיש האט ער זיך זייער שטארק אפגערעדט אויף דעם מיט ווייטאג, און ער האט געלייגט זיין קאפ אויף די הענט, און האט שטארק געווינט אז ער שפירט נישט קיין שום הרגש און הארה פון די פטירה פון זיין רבי, ביז ער האט איינגעדרימלט, און ער האט געזעהן זיין רבי'ן, און ער האט אים געפרעגט: מייין קינד פארוואס ווייניסטו, האט ער אים געענטפערט, ווי אזוי זאל איך נישט וויינען, אז עס איז שוין זיבן יאר וואס ער לעבט נישט, און פון דעמאלטס האט ער נישט געזעהן קיין ליכטיגקייט, האט אים רבי מרדכי געענטפערט: ווען איך וואלט נאך היינט געווען אויף די וועלט, וואלט איך זיך אויף געפירט אויף דעם וועג - ווי רבי נח, בייג דיר אונטער אים, און עס וועט דיר גוט זיין. (נאור שירים)

תורתנו מאירת עינינו ויג לנו ויושר יליץ בעדינו

ראש השנה תשפ"ה לפ"ק

מבאר רבותינו שנה כ"ו גליון א'

מִצְוַת הַמַּאֲר
ליקוט בענין געמלעך
צדיקת רבי
מאיר בעל הגוס
לעניי ארץ ישראל

בית שלום
החומות
החומות

דרשו ה' בהמצאו אלו עשרת ימי תשובה (רה"ה ע"א)
נוצט אויס די געוואלדיגע געלעגנהייט
ביי די פושקע פון "כולל שומרי החומות"

פאר א פושקע רופט:
718.243.2495

עבודת הצדיקים

אמרות ומעשי הצדיקים מענינא דיומא

בענין
יום שני של ראש השנה
וכשחל בערב שב"ק

ביום ב' דנין על הגופים ועל המעשה

ביום ב' דראש השנה היה מתחיל תמיד [הרה"ק מליסקא זי"ע] בהדרשה: אחינו בני ישראל, נעכטין אייט געוועזן דינא קשיא, הייטע אייט דינא רפיא, נעכטין האט מאן דן געוועזן די נשמות אונד אויף די מחשבה, הייטע אייט מאן דן דיא גופים, אונד אויף די מעשה. (דרכי הישר והטוב)

ימהר קצת בתפלת יום שני לכבוד שבת הבא

סדר תפלת יום שני הוא כמו יום ראשון [וכו.], ואם חל יום שני בערב שבת יש למהר קצת יותר משום כבוד שבת. (מטה אפרים סי' תרי"א סעיף א)
כשחל ראש השנה ביום השישי הי' ממהר [הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל] בתפלת ועבודת היום, באמרו: הלא השבת בא. (רועה אבן ישראל פרק י' דף קמ"ה)

לישן ביום ב' דר"ה אחה"צ לכבוד שב"ק הבא

בשנת תרצ"ז חל יו"ט של ראש השנה ביום חמישי ושישי, מספרים אני"ש, שביום ב' דראש השנה בדרת היום, אמר כ"ק אדמו"ר מוהר"צ [מבאבוב] זצ"ל שהולך לנוח קצת, כדי לקבל את השבת הממשמש ובא בדעה צלולה, והמשיך לומר דאע"פ שאחז"ל מאן דדמיך בריש שתא דמיך מזלא, שאני הכא שהשינה היא רק בתורת הכנה לכבוד יום שבת קודש, ומקרא מלא דיבר הכתוב (קהלת ה) שומר מצוה לא ידע דבר רע. (פני הכרם באבוב, גליון י"ט עמוד ב)

לאכול טועמי בעש"ק

פ"א כאשר חל ראש השנה ביום ה' ועש"ק, ומרן הרה"ק מסאטמאר זצ"ל גמר את הסעודה של יום ב' דיו"ט מאוחר מאוד כדרכו בקודש, ממש סמוך לכניסת השב"ק, וקודם שהלך לביהמ"ד לתפלת מנחה של שבת שובה, צוה להביא לפניו מעט הגים כדי לקיים הענין של טועמיה, אפילו שרק או גמר סעודת היום. (מרן הגה"צ מטאנאש זצ"ל)

בשבת זו הכל נחשבים כאנשים חדשים

מרן [רבי ישכר דוב מבעלזא זצ"ל] אמר שמעולם לא קרה שלא באו אנשים חדשים לבעלזא לשבת קודש, פעם חל ראש השנה ביום חמישי ושישי, ובשבת שובה העיר לו חתנו הרה"צ רבי פנחס [מאוסטילא] שבשבת זו אין בבעלזא פנים חדשות, ענה לו מרן שאחרי ראש השנה כשכולם עשו תשובה, נחשבים הכל בבחינת אנשים חדשים. (אדמו"ר בעלזא ח"ג דף ר"ה)

קידוש בליל שב"ק זו אחר עבודת שני ימים

עובדא הוי אצל הרה"ק רבי ברוך מוויזניץ זיע"א בראש השנה שחל להיות בימים חמישי ושישי, ובליל שבת קודש הורגשה עליו חולשה מעבודת הימים הקדושים, ולכן ביקשו ממנו אנשי שלומו שיקדש על היין בביתו, והשיב להם: רבי שיש אצלו חילוק והבדל אם הוא מקדש על היין בפני שלשה איש, או בפני שלשת אלפים איש, הכל להוציא הוצאות לנסוע אליו, כאשר סיפר הסבא קדישא [רבי ישראל מוויזניץ זצ"ל] עובדא זו, הוסיף ואמר: הייתי גם אני רוצה להיות במדרגה זו. (וכרן יהודה דייקוב, דף צ"ג אות ב)

לומר בליל שב"ק זו מזמור שיר ליום השבת

בהגהות הגאון מה"ר יוסף שאול נאטאנאוהן ז"ל בסימן תקפ"ב מביא מנהג לבוב כשחל בשבת אחר ראש השנה שפותחין בברכו, ואין אומרים מזמור שיר ליום השבת, אמנם כתב שאין מנהג זה נכון בעיניו. וצ"ע ממדרש רבה (בר' כ"ב י"א) אמר אדם הראשון כל כך גדול כח התשובה, מיד פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת, ואם כן בשבת שובה היה ראוי לאומרו ולעשות סמך לזה ע"ש. (קצה המש"ה תר"א סק"ח)

אנו חיים בזכות השני ימים של ראש השנה

איתא בזוה"ק שביום הראשון של ראש השנה הוא דינא קשיא וביום השני דינא רפיא, ובזה יש לפרש יחינו מיומים, דבהשקפה ראשונה באיזה זכות אנו חיים אם אנו בעצמנו ידענו שחטאנו ופשענו והיום הדין בוער עלינו, אך משום שיש שני ימים ראש השנה, והקב"ה מניח אותנו לדון על יום השני דר"ה, וזה פירוש יחינו מיומים דר"ה. (עריב נהל ליום ב' דר"ה)

ביום שני דר"ה יתפלל גם על חבריו

להבין הטעם למה נקרא ראש השנה יום הזכרון, כי ר"ה הוא ב' ימים, ביום א' דינא קשיא וביום ב' דינא רפיא, ומפני כן ביום הא' העיקר להתפלל עבור כבוד הבורא על צער גלות השכינה כנ"ל, אך ביום ב' צריך כל אחד מבני ישראל לזכור כללות ישראל לעורר החמים עליהם להשפיע להם כל טוב וחסד, וז"ש אז נדברו יראי ד' איש אל רעהו ויקשב ד' וישמעו ויכתב בספר זכרון לפניו כו', וז"ש ויזכרו אלקים את נח ואת כל החי ואת כל הבהמה אשר אתו בתביה, ר"ל בדבורו, תיבה היא מלשון דיבור, ר"ל מחמת שהי' לו רחמנות אף על הבהמות והחיות להתפלל עליהם, ומכ"ש מי שהוא זוכר את חבריו בתפלתו בוודאי זה רצונו של הקב"ה, לכן ר"ה נקרא יום הזכרון שמחויב כאו"א להתפלל על חבריו, וז"ש אצל השונמית שאמרה בתוך עמי אנכי יושבת, פי' בתוך אבנתא דלבא, כי כל הלבבות דורש ד' כאשר כולם מתיידיים כאחד להתפלל כל אחד על חבריו, ולזה הוא יום הזכרון. (תפארת שלמה)

ביום ב' דראש השנה נמתקין הדינים

הנה ידוע אשר השני י"ט של ראש השנה, יום ראשון הוא דינא קשיא ויום השני דינא רפיא, והטעם שיום ראשון הוא בחינת לידת יצחק, שהוא מדת גבורה, ולכן אנו קורין אז ויה'פקד את שרה, שאז הוא לידת הדינין, ולכן הוא דינא קשיא, וביום ב' קורין העקידה, שאז ממתקין הדינין, ואברהם שהוא מדת חסד עקד את יצחק, לבל יפקון תוקפוהי לבר, ולכן הוא דינא רפיא שכבר נמתקו ונכללו בהחסדים. (מאור ושמש)

נידונין ביום ב' בזכות המצוות שעשו ביום א'

ואפשר להסביר למה הוצרכו בגבולין לעשות תמיד שני ימים ר"ה משא"כ במקדש לא היו עפ"י רוב אלא יום א' בלבד, דהנה בזמן שביהמ"ק היה קיים היו אתנו הכהנים הגדולים מורי הדת מנהיגי ישראל, והם הורו לישראל דבר חוק ומשפט והדריכנו אותם בדרכי ה', ואשרו וישרו נתיבות העם להורותם הדרך ילכו בה לשפר מעשיהם לפני הקב"ה, ואז היו להכלל ישראל מצוות ומעשים טובים לבוא בהם לפני המלך ביום הדין, והפרקליטים למדו סנוגריא על ישראל מכח מעשיהם הטובים, ולפיכך במקדש ה' די ביום א', ששם ה'י כח קדושתם של הכהנים הקדושים משפיע על ישראל והוא סגי להו בתקיעת שופר של יום א' להעלות זכרונו לטובה, אמנם בגבולין בריחוק מקום ששם לא היתה חזקה כל כך השפעת הכהן הגדול והעם לא הטיבו מעשיהם כראוי, ויש לחוש פן לא יהי סגי בעבודתנו יום אחד לעמוד מול כח המקטריגים ולהעלות זכרונו לטובה. וכמו כן בזמן הגלות כאשר בעוה"ר אין לנו כהן ולא נביא ולא מורה דרך ליישר נתיבותינו שנמטיב דרכינו ונתקן מעשינו לפני הקב"ה, וע"י כן מעשים אין בנו, ואנו דלים ורשים הי' תורה ומצוה דמגני עלן ביום הדין, ובמה נתרצה איפוא למצוא מליצי יושר להמליץ טוב בעדנו להוציא כאור משפטנו, וחכו"ל שראו הכל ברוח קדשם המה ראו כן פחדו שלא נצא ח"ו חייבים מיום הדין, על כן לטובתנו תקנו לנו ב' ימים טובים של ר"ה, דאף אם ביום הראשון עדיין לא נהי' ראויים ולא יהי' בידינו מעשים טובים די השב לסתום בהם את פי המסטינים, מ"מ מאחר שכבר התפללנו ותקענו בשופר ביום הראשון, א"כ יש בידנו ביום השני גם כח המצוה של היום הראשון, ובצירוף כח העבודה של יום הא' יעלה זכרונו לטובה לפני הקב"ה בתקיעת שופר של יום הב', ויסתמו פי מקטרגנו, ומלאכי רחמים יליצו יושר בעדינו לצאת בדימוס בדין, דהרי כח השופר של יום הב' ג"כ יש לו כח תק"ש דאורייתא כמו יום א', וע"כ שפיר דמי מה שתיקנו לנו ב' ימים. (דברי יואל יום ב' דר"ה תרפ"ו)

עובדה דשמירה

סיפורי צדיקים שנשמעו מאת מרן הגה"צ מנאנאש זצ"ל [ורס]

אלף שדמ. זכיתי להיות ג' פעמים על ימי ראש השנה אצל הרח"ק רבי שלום אליעזר מראצפערט זצ"ל, וראיתי שמנהגו היה שלא אמר קאפיטל הודו בליל ראש השנה לפני תפלת מנחה.

אלף שמח / בהיכל קדשו. במשך שנת תש"ט לפ"ק ושנת תש"י לפ"ק התחילו לבוא לארה"ב כמה מאנ"ש תלמידי מרן הרח"ק מסאטמאר זצ"ל, ודבקו עצמן מחדש במרן זצ"ל לאחר שנות הזעם, ובליל ראש השנה שנת תש"י לפ"ק כאשר הגיע מרן זצ"ל לביתו לאחר התפלה, העמיד עצמו על מקומו בהיכל קדשו, ובירך את כל אחד בשימו ידו הק' על ראש של כל אחד שעבר לפניו, וכן עשה בליל ראש השנה שנת תש"יא לפ"ק, אולם מראש השנה שנת תש"ב לפ"ק לא בירך עוד את האנשים בליל ראש השנה.

אלף שמו / בהיכל קדשו. בראשית הזמן שמרן הרח"ק מסאטמאר זצ"ל הגיע לארה"ב והתחיל להחזיר עטרת ישראל ליושנה, ולהעמיד קהלה קדושה כאשר ה' נהוג בעיר אייראפע בלי שנינו כל שהוא מסורת אבותינו ורבותינו הק', נכנס אצלו אשה זקנה שהכירה עוד את מרן זצ"ל מימי ילדותו בעיר סינגט, ונתן לו הסכום של חמש דאלער [שה' סכון הגון בימים ההם] ואמרה לו: יואליש'ל, דא האסטו פינעף דאלער, זוך דיר א אנדערע ביזנעס, היינו שבארה"ב לא יצליח עוד להיות רב ומנהיג ישראל, רק יחפש לעצמו מסחר אחרת.

ומרן זצ"ל ה' נשבר מאוד מדיבורים אלו, לראות המצב השפל אשר שורה בארה"ב, ובגודל התמרמרות ושברון לב סיפה דברים אלו לאחד מאנ"ש שה' כבר אז בארה"ב, על המצב השפל בארה"ב. ובליל ראש השנה שנת תש"י לפ"ק כאשר מחמת ריבוי העם קע"ה שהסתופפו כבר בצל קדשו, ה' ההכרח להתפלל בבנין של בית יעקב בעיר וויליאמסבורג, וכאשר נכנס מרן זצ"ל לשם, וראה את הציבור הרב החרדים ויראי ה', אשר ממישיכים לנהוג עפ"י מסורת אבותינו ממקדמת דנא גם בארה"ב, נישג עוד לפני תפלת מנחה להאיש הנ"ל ואמר לו בצחות לשונו: אבער איך מייך אדאך מיר שוין נישט זוכען קיין נייע ביזנעס, [כבר איני צריך לחפש לי מסחר אחרת]. [שמעתי מפי בעל העובדא]

אלף שמו / בהיכל קדשו. בראש השנה שנת תשס"ו לפ"ק באמצע תפלת מוסף של הש"ץ ה' צריך מרן הרח"ק מסאטמאר זצ"ל - שה' הש"ץ לצאת לצרכיו, והלך מביהמ"ד הגדול שה' ברובו בעדפארד ראס, עד לביתו נאווה קודש ברובו בעדפארד קליימער, שלא אירע מעולם כזה. מקודם ניסה לילך לדירה שבשכונת הביהמ"ד, אולם הלעקטער לא עבד שם [והביה"כ של הציבור בביהמ"ד לא ה' מתאים לכבודו בימים ההם], ונתארך לערך שעה, וכאשר בא בחזרה לביהמ"ד התחיל להתפלל תפלת מוסף הלאה ממקום שפסק. [שדן זמן לגמור את כולו נחשב אצל כל אדם בפרטיות לפי אריכות תפלתו, כמבואר בשו"ע או"ח סי' ק"ד סעיף ו', וסי' ס"ה סעיף א' ברמ"א].

אלף שמח / בהיכל קדשו. בראשית השנים בבית מדרשו של מרן הרח"ק מסאטמאר זצ"ל ה' מורה שעות רק על הכותל בצד דרום [אז צפון], ובאמצע תפלת הש"ץ בראש השנה ויום הקדוש הפך פניו הק' מן העמוד להביט על המורה שעות של הביהמ"ד, לראות כמה הוא הזמן, שלא יתארך יותר מדאי. [ואז לא עלה כלל על הדעת שיכולין להניח מורה שעות לפניו אצל העמוד].

אלף שמש / בהיכל קדשו. כאשר היתה זו ע"ה באר"י בקיץ שנת תש"כ לפ"ק לבקר את אמה ע"ה שדרה שם, לקחה מעיר יריחו תמרים [פרישע טייטלען], והבאתי אותם למרן הרח"ק מסאטמאר זצ"ל לכבוד ראש השנה שנת תשכ"א לפ"ק, ושאל אותי מרן זצ"ל מי שלקח מעשר מהם, והשבתי מי שעישר זאת שם, ואכל זאת בליל ר"ה.

אוצרות הבאר

ספרים חדשים שהגיעו להמערכת - עפ"י סדר הא"ב

ספרים חדשים של ממלכת התורה "עוז והדר"
ד. צ.ב. ביאורי התוספות / מס' פסחים, ב"ב

ביאור התוספות: ביאור משולב ובוחר לכל דברי התוספות השוואות והוספות משאר דברי הראשונים, עם סיכום קצר לכל דיבור. עם ציונים והערות. הקדמות: פתיחה לכל דיבור בתוספות. שנין התוספות: סיכומים לשנין דברי התוספות, ערוכים בשפת בהירה וקצרה. ביאור רש"י: ביאור משולב ובוחר לדברי רש"י, השוואות והוספות משאר דברי הראשונים, עם ציונים והערות. ח"ב ב"ב כרכים מפוראים על מסכת פסחים עד דף פ"ו. שנת תשפ"ד לפ"ק. [ח"א: הקצ"ח עמודים. ח"ב: תרנ"ז עמודים]

ד. צ.ב. חסד לאברהם המבואר / ראדאמסק, בראשית ח"ב
הספר הקדוש המפורסם על התורה מנהגון הקדוש רבי אברהם ישכר בער הכהן מראדאמסק זצ"ל בן הרב הקדוש בעל הפארת שלמה מראדאמסק זצ"ל, יצא לאור ברוב פאר הודו בתודורה חרשה בארצות, באותיות מאירת עינים, מוגהת בתורה מדויקת, תוספת אלפי מ"מ ציונים, פתיחת ר"ת וקיצורים, הקטעים חלקן לפסקאות קצרות, סימני פיסוק ונקוד, בתוספת כותרת משנה, והערות ביאור עם ציונים והשוואות לדבריו הק'. כעת יצא לאור חלק שני, פרשיות ויצא - ויו, שנת תשפ"ד לפ"ק. [שפ"ם עמודים]

ד. צ.ב. מור שו"ע הליכות סוכה / המבואר מתיבתא, תרכ"ה-תרל"ד
מור שו"ע חושן משפט, הליכות מקח וממכר והנושאי כלים על הדף נרפס מחדש באותיות מאירות עינים, ובו כחמ מדורים להקל על הלומד: ביאור השו"ע, ביאור משולב בדברי רבותינו המתבר ורמ"א, עמוד מול עמוד, עפ"י סגנון הגמ' וראשונים, ומפרשי השו"ע, עם מקורות והערות, בתוספת מביאות והקדמות להלכות. ביאור סמ"ע וביאורי הש"ך, כל דברי רבותינו הממ"ע והש"ך מתבארים לעמקם. עם קצות החשון ונתיבות המשפט עם מקורות והערות. עם מדרש בירור הלכה הכולל בירור יסודות ההלכה מכלול השיטות והדעות מ"מ קישויות ותירוצים, הערות והארות, מדברי רבותינו הראשונים והאחרונים בהלכות סוכה. עם המצית ההלכה וסיכום השיטות. ח"ב ברוב פאר הודו סימני תרל"ה - תרמ"ד בכרך אחד. בפרוס שנת תשפ"ה לפ"ק.

ד. צ.ב. מור שו"ע הליכות סוכה / המבואר מתיבתא, תרל"ה-תרמ"ד
מור שו"ע חושן משפט, הליכות מקח וממכר והנושאי כלים על הדף נרפס מחדש באותיות מאירות עינים, ובו כחמ מדורים להקל על הלומד: ביאור השו"ע, ביאור משולב בדברי רבותינו המתבר ורמ"א, עמוד מול עמוד, עפ"י סגנון הגמ' וראשונים, ומפרשי השו"ע, עם מקורות והערות, בתוספת מביאות והקדמות להלכות. ביאור סמ"ע וביאורי הש"ך, כל דברי רבותינו הממ"ע והש"ך מתבארים לעמקם. עם קצות החשון ונתיבות המשפט עם מקורות והערות. עם מדרש בירור הלכה הכולל בירור יסודות ההלכה מכלול השיטות והדעות מ"מ קישויות ותירוצים, הערות והארות, מדברי רבותינו הראשונים והאחרונים בהלכות סוכה. עם המצית ההלכה וסיכום השיטות. ח"ב ברוב פאר הודו סימני תרל"ה - תרמ"ד בכרך אחד. בפרוס שנת תשפ"ה לפ"ק.

ד. צ.ב. אין פרעמדיע הענב, אידיש
א ריענדע און נאר דראמאטישע ערצילונג מיט א טיפע לערע וואס באגלייט אויפן נאנגן לעבן, טרעפן דעם באשפענער און זיך אליין. געשריבן אויף א מיטטערעאפאטן אופן, דורך א. ניכויס, "הוצאת לחיים", שנת תשפ"ד לפ"ק, ברוקלין זצ"ל. [448 עמודים]

ד. צ.ב. נר המאיר / על התורה, ב"ב
אמרים עניינים יקרים מפי ומפנינים, עריבים ומתוקים, בדרכי מוסר וחסידות מלאים וגדושים, על התורה, ומעורי השנה דרושים נחמדים, בתורה וחסידות בדרך פרד"ס אמרים. איבעה אורות לכל פרשה. מאמרי אור: מאמר נפלא סובב על ענין אחד, במוסר וחסידות, ובתוכו יבואר עניני הפרשה. ניצוצי אור: ניצוצים והעיונות ורמזים נחמדים בכסווי הפרשה. פניו אור: פנינים יקרים על דרך דרוש על הפרשה. סיפורי אור: סיפורים מצדיקים וחסידים שיש בהם לקח מוסר לעמוד נגד פנעי הזמן. מרחב הגאון המפורסם רבי מאיר צוויבעל שליט"א מחבר ספרי נר המאיר, נעקד ויצא לאור ברוב פאר הודו על המשנה חומשי תורה ומעודים, בשני כרכים מפוראים, עם מפתחות מפורטים, ע"י מנחם נר המאיר, בפרוס שנת תשפ"ה לפ"ק, ברוקלין זצ"ל. [ח"א: הקצ"ח עמודים. ח"ב: תרנ"ז עמודים]

ד. צ.ב. פארהייליגעט ברייון, אידיש
א דראמאטישע אפעס פארקאפענדע געשיכטע, איבער פארשידענע עפאבעס און קאנטרינענטען, באזירט אויף אמת'ע תקופות אין היסטאריע, דער רייכער תוכן און טיפע לערע וועט איך באגלייטן א לאנגער צייט. באשריבן און בענאברייט דורך הרב שמעון יואל קליין, "הוצאת לחיים", שנת תשפ"ד לפ"ק, ברוקלין זצ"ל. [356 עמודים]

לפרוס ספרים במדור "אוצרות הבאר" נא לשלוח שני ספרים להמערכת

תקעו בחודש שופר - כי חק לישראל הוא ראש השנה זייט אייך מקבל צו לערנען יעדן טאג דעם הייליגען לימוד סדר חק לישראל, און עס וועט קומען השפעות טובות ורחמים!

תקעו בחודש שופר בכסא ליום הגינו. י"ל אם מקבלים על עצמן בראש השנה ללמוד, כי, ר"ת כ'ל י'ום, חק לישראל, הוא, ר"ת ה'לכה ו'מוסר א'תו (תהלה לדוד על תהלים), ואם ילמוד כל יום סדר הלימוד של חק לישראל, אז יושפע על ידי זה, משפט, בגימטריא בני חיי מזוני רויחא עה"כ (אמרי יהודא ברעזאן פ' בלק), לאלקי יעקב, ויהי' רחמים וחסדים (יעקב בחינת רחמים כמובא בזה"ק).

אינטערנעט
אפילו מיט אן אזויגערופענעם גאר גוטן פילטער
איז פארט גאר שלעכט פאר א אידישע נשמו
מבאר רבותינו: 43 LORIMER ST. BROOKLYN N.Y. 11206
טעל: 718-218-6817 - פעקס: 718-506-9629
כל הזכיות שמורות, ואסור להעתיק שום ענין מהגליון בלי רשות המערכת
י"ע ע"י קהל אפסי ארץ ד'נאנאש - בנישואות הגה"צ רבי אליעזר יוסף פאליאק שליט"א

אדם אם היה עובר בין הקברות, והיה יודע שצדיק קבור שם, צריך להזכירו במעשיו, אמר שלמה (משלי י"ד) זכר צדיק לברכה. (פסק"ד פ"ב ס"א)
פארט איר אויף קברי צדיקים ווי אימער אין דער וועלט?
די עיקר השתטחות ביי א ציון פון א צדיק איז נאכצוהאנגן שמועות ועובדות מפיו כמובא בספ"ה ק. איר צאלט אויפ'יל געלט פאר די נסיעות, קומט נישט אן צום ציון ווי א פרעמדער, מיר וועלן אייך צושטעלן א קובץ **לספר בציון** מיט געקליבענע סיפורים מיוחד פאר די ציונים ווי איר פארט. אזוי ווי איר זענט מחלים צו פארן אויף מקומות הקדושים, רופט אריין צו מערכת **"מבאר רבותינו"** און מיר וועלן אייך צושטעלן בעהש"ת א קובץ לויט אייער פארלאנג. 718-218-6817
פונעלט אלעס גוטס